KAPITOLA

Vizualizácie

cd priloha/web, spustenie, requirements, ...

Cieľom tejto práce je nielen popísať cache-oblivious pamäťový model a rôzne dátové štruktúry v ňom, ale aj vytvoriť ich vizualizácie. Tie majú slúžiť na edukačné účely pre študentov (a učiteľov) a pomáhať pri pochopení ich fungovania.

Výsledkom práce sú vizualizácie demonštrujúce dátové štruktúry popísané v predchádzajúcich sekciách: van Emde Boas usporiadanie (sekcia??) v statickom binárnom vyhľadávacom strome, usporiadané pole (??) a dynamický b-strom (??). Súčasťou je tiež simulácia cache (sekcia ??) s možnosťou voľby parametrov B a M - veľkosť bloku a celková veľkosť.

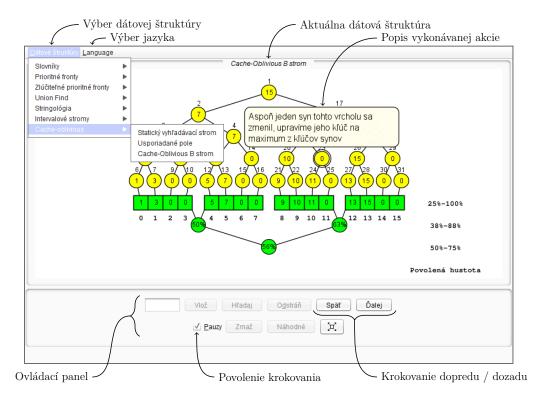
Existujuce? nic nie je...

Gnarley trees 1.1

Tieto vizualizácie sú implementované ako rozšírenie programu Gnarley trees, ktorý vznikol ako súčasť bakalárskej práca Jakuba Kováča [12]. Tento nástroj na vizualizáciu (prevažne stromových) dátových štruktúr bol následne v bakalárskych prácach [11, 13, 15] a ročníkových projektoch rozšírený o mnohé ďalšie dátové štruktúry a v súčastnosti podporuje desiatky štruktúr, ako napríklad červeno-čierne, sufixové a intervalové stromy, union-find, haldy a mnohé ďalšie.

1.1.1 **Funkcionalita**

Program umožňuje užívateľom zobrazovať tieto štruktúry a manipulovať s nimi. Všetky operácie sú rozložené na malé, jednoduché kroky a každý je vysvetlený keď sa vykonáva. Je možné posúvať sa po krokoch dopredu ale aj vracať sa dozadu - história krokov je neobmedzenáa teda sa dá kedykoľvek vrátiť až k počiatočnému stavu. Toto je dôležité limit? pri experimentovaní s danou štruktúrou, kedy dve rôzne operácie (alebo jedna operácia

Obrázok 1.1: Užívateľské rozhranie počas operácie vkladania kľúča 10 do dynamického cache-oblivious B-stromu (sekcia ??).

s dvoma rôznymi parametrami) spôsobia rôzne správanie a výsledky. Užívateľ má takto možnosť jednoducho sa po vykonaní prvej operácie vrátiť do predošlého stavu a preskúmať správanie druhej z nich.

Celý program je taktiež dvojjazyčný - je možné prepnúť medzi angličtinou a slovenčinou, čo umožňuje širšie použitie týchto vizualizácií.

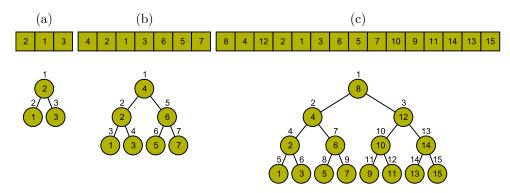
1.1.2 Prehľad programu

prehlad (screenshot), panely, pouzivanie, ...

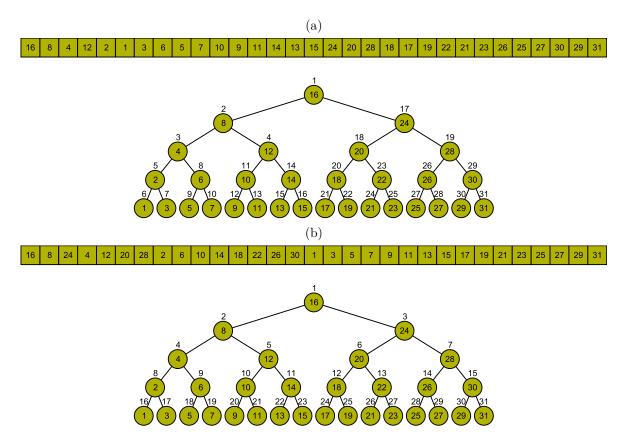
1.2 Statický strom

Najjednoduchšou dátovou štruktúrou je statický vyhľadávací strom. Implementovali sme vytvorenie tohto stromu a jeho uloženie v pamäti. Je možné strom zväčšiť alebo zmenšiť podľa preferencii - ukážky stromov rôznych veľkostí sú na obrázku 1.2. Čísla vo vnútorných vrcholoch sú kľúče, čísla nad vrcholom určujú jeho pozíciu v pamäti. Obdĺžnik nad stromom reprezentuje uloženie tohto stromu v poli. Vnútorné čísla sú opäť kľúče, pričom sú zoradené podla svojich pozícii zľava (pozícia 1) doprava.

Medzi uložením vo *van Emde Boas* poradí a klasickom poradí (ako v časti ??) je možné prepínať. Zmenia sa pritom čísla udávajúce pozície vrcholov v pamäti a ich

Obrázok 1.2: Statické stromy rôznych veľkostí (výšok) vo van Emde Boas usporiadaní.

Obrázok 1.3: Rozdiel medzi klasickým a $van\ Emde\ Boas$ usporiadaním na strome výšky 5.

poradie v poli nad stromom. Rozdiel medzi týmito dvoma usporiadaniami vidieť na obrázku 1.3. Pozície sa zhodujú s obrázkom ??.

1.2.1 Simulácia cache

Porovnanie týchto dvoch usporiadaní je rozšírené o simuláciu cache. Užívateľ si môže zvoliť parametre cache - počet vrcholov B, ktoré sa zmestia do jedného bloku a počet blokov $\frac{M}{B}$ v cache. Táto simulácia zároveň počíta počet prístupov k vrcholom pri vyhľadávaní a počet presunutých blokov do cache. V najhoršom prípade by tieto dve

čísla boli rovnaké (ak treba každý vrchol načítať osobitne) avšak pri cache s blokmi veľkosti B>1 a s $van\ Emde\ Boas$ usporiadaním dochádza k podstatnému zlepšeniu - ušetreniu počtu presunutých blokov.

screenshot

Ako vizualizácia cache slúži farba - vrcholy a položky poľa obsahujúce kľúče majú svetlejšiu farbu pozadia v prípade, že je daný blok v cache a tmavšiu ak je mimo. V strome je vďaka tomu ľahko vidieť, ktorá časť je načítaná a je možné ňou prechádzať bez ďalších presunov. V prípade van Emde Boas usporiadanie pôjde prevažne o časť podstromu aktuálne porovnávaného vrcholu, avšak pri klasickom usporiadaní to budú práve vrcholy mimo tohto podstromu, o ktorých už vieme, že nie sú pri vyhľadávaní potrebné.

1.3 Usporiadané pole

Layout, intro

1.3.1 Vkladanie

1.4 Dynamický strom

Layout, intro

- 1.4.1 Vyhľadávanie
- 1.4.2 Vkladanie

1.5 Implementácia

?

Literatúra

- [1] AGGARWAL, Alok; VITTER, Jeffrey u. a.: The input/output complexity of sorting and related problems. In: Communications of the ACM 31 (1988), Nr. 9, S. 1116–1127
- [2] BAYER, Rudolf: Binary B-trees for Virtual Memory. In: Proceedings of the 1971 ACM SIGFIDET (Now SIGMOD) Workshop on Data Description, Access and Control. New York, NY, USA: ACM, 1971 (SIGFIDET '71), 219–235
- [3] Bender, Michael A.; Demaine, Erik D.; Farach-Colton, Martin: Cache-Oblivious B-Trees. In: *Proceedings of the 41st Annual Symposium on Foundations of Computer Science (FOCS 2000)*. Redondo Beach, California, November 12–14 2000, S. 399–409
- [4] Bender, Michael A.; Demaine, Erik D.; Farach-Colton, Martin: Cache-Oblivious B-Trees. In: SIAM Journal on Computing 35 (2005), Nr. 2, S. 341–358
- [5] Bender, Michael A.; Duan, Ziyang; Iacono, John; Wu, Jing: A locality-preserving cache-oblivious dynamic dictionary. In: *Proceedings of the thirteenth annual ACM-SIAM symposium on Discrete algorithms* Society for Industrial and Applied Mathematics, 2002, S. 29–38
- [6] Demaine, Erik D.: Cache-Oblivious Algorithms and Data Structures. In: Lecture Notes from the EEF Summer School on Massive Data Sets. BRICS, University of Aarhus, Denmark, June 27–July 1 2002
- [7] Drepper, Ulrich: What every programmer should know about memory. In: *Red Hat, Inc* 11 (2007)
- [8] FRIGO, Matteo; LEISERSON, Charles E.; PROKOP, Harald; RAMACHANDRAN, Sridhar: Cache-oblivious algorithms. In: Foundations of Computer Science, 1999. 40th Annual Symposium on IEEE, 1999, S. 285–297
- [9] INTEL CORPORATION: Intel® 64 and IA-32 Architectures Optimization Reference Manual. 2014 (248966-029)

Literatúra Literatúra

[10] Kasheff, Zardosht: Cache-oblivious dynamic search trees, Massachusetts Institute of Technology, Diss., 2004

- [11] KOTRLOVÁ, Katarína: Vizualizácia háld a intervalových stromov, Univerzita Komenského v Bratislave, bakalárska práca, 2012
- [12] Kováč, Jakub: *Vyhľadávacie stromy a ich vizualizácia*, Univerzita Komenského v Bratislave, bakalárska práca, 2007
- [13] Lukča, Pavol: Perzistentné dátové štruktúry a ich vizualizácia, Univerzita Komenského v Bratislave, bakalárska práca, 2013
- [14] PROKOP, Harald: Cache-oblivious algorithms, Massachusetts Institute of Technology, Diss., 1999
- [15] TOMKOVIČ, Viktor: Vizualizácia stromových dátových štruktúr, Univerzita Komenského v Bratislave, bakalárska práca, 2012